

Den druhý

Po stopách Fialového poustevníka

Vycházka k troskám hradu Týřova, prohlídka Skryj včetně místního muzea a vycházka do Přírodní rezervace Jezírka (celkem cca 15 km).

Doporučený program (výchozí místo – Skryje):

1) Vycházka ze Skryj na hrad Týřov: Ze Skryj po pěší KČT **0001** ke skryjskému mostu **1**. Dále po pěší KČT **6118**: Týřov, zřícenina **3** – Skryje, most **5**. Dále po pěší KČT **0001** do Skryj **6**. **2)** Procházka po Skryjích – vesnická památková zóna, muzeum, hřbitov (po místní komunikaci vpravo vedle bývalé školy). **3)** Vycházka do Přírodní rezervace Jezírka. Ze Skryj po pěší KČT **1408**: Skryjské jezírko **3** – Skryje **6**.

Občerstvení, jídlo:

Restaurace penzionu Trilobit, Skryje

Občerstvení U Vydry, Skryje (v tábořišti Ahoj)

Camping Na Slapnici, Skryje

Týřov, Skryje

Příběh poustevníka a malíře Václava Matouška (1883-1947), který šestnáct let žil stranou lidí pod hradem Týřovem, měla být Pavlova nejkrásnější kniha. Bohužel ji nestihl dokončit, zůstala jen životopisná črta Fialový poustevník. Matoušek, kterému lidé z okolí přezdívali Gándhí pro jeho drobnou, hubenou postavu, šátek, který nosil uvázaný jako turban kolem hlavy i volné šaty, které měl na sobě v zimě v létě, odešel od lidí z nešťastné lásky. Maloval obrazy, které vyměňoval za jídlo a dostal za ně i dva kocoury, kteří mu řadu let dělali společnost v jeho chatce splepené z kamenů, napůl v zemi, napůl nad zemí. Zemřel roku 1947, když se v loďce z dutého kmene pokoušel přeloučit řeku a spadl do vody (tradiuje se též, že se tak stalo, když se pokoušel zachránit jednoho z kocourů, kterého unášela řeka) a dostal zápal plic, kterému podlehl. Byl pohřben ve Skryjích. V místech, kde stála jeho chatka (původní poustevna se nezachovala), vznikla nedlouho po jeho smrti chatová osada Matouškov. Kromě Oty Pavla psal o Václavu Matouškovi také spisovatel Karel Mejštík.

Místo při soutoku Oupošského potoka a řeky Berounky, kde Matouškovo obydlí stávalo, se nachází v jednom z nejcennějších přírodních území CHKO Křivoklátsko, v Národní přírodní rezervaci Týřov, a je přístupné po značené turistické trase od skryjského mostu, stejně tak blízké zříceniny královského hradu Týřova, ze kterých je krásný výhled do údolí řeky Berounky.

Mapa na cesty **Rakovnickem**

Při výletech Křivoklátskem a dalších cestách Rakovnickem nezapomínejte na turistickou mapou, kterou v roce 2006 vydal Svazek měst a obcí Rakovnicka ve spolupráci s kartografickým nakladatelstvím Žaket a s finanční podporou Středočeského kraje. Dosud nejobsáhlejší mapa Rakovnicka obsahuje i řadu dosud neznámých, nepublikovaných nebo neprávem zapomenutých vyletních cílů v regionu. Kartografickou část, která vznikla na základě nového soupisu a zaměření turistických cílů, tras a služeb, doplňuje rozsáhlý vlastivědný průvodce o 12 tisících slovech, přehled pěších a cyklistických tras a vybraných kontaktů včetně informačních center. Mapa v měřítku 1 : 60 000 je v prodeji za doporučenou cenu 40 Kč.

www.Rakovnicko.info
uněobčij přílník Středočeského kraje

Prospekt vydal v roce 2006 Svazek měst a obcí Rakovnicka se sídlem v Rakovniku za přispění Středočeského kraje.

Texty a grafická úprava: Roman Hartl. Fotografie: Radomír Dvořák, Roman Hartl. Na titulní straně úryvek z povídky Smrt krásných srnců.
Kontakt: region@rakovnicko.info

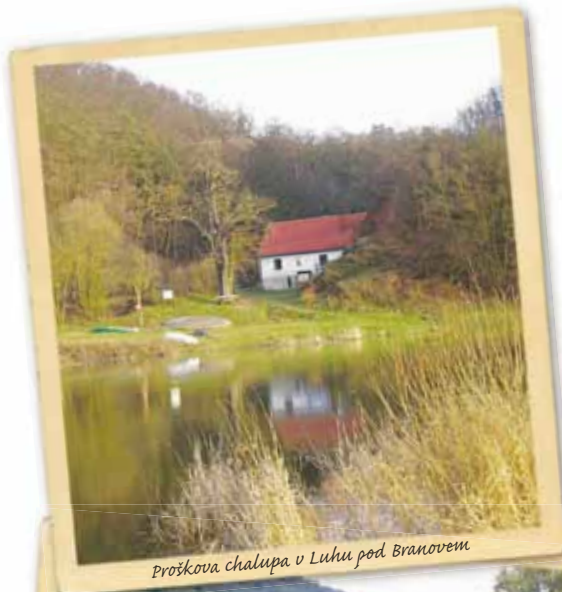
KŘIVOKLÁTSKEM Oty Pavla

DEN 2., 3.

My tři kluci jsme do toho křivoklátského ohromně rádi jezdili, jsem nevěděl proč, ale dnes tatínek pochopil už tenkrát můžu vidět bulváry Paříže drapy New Yorku, ale už nemoci týdny bydlet v chalupě peci chleba a v máselnici s lo, protože u těch chalup b zastavovat emběčka, uvnitř televizory, podají vám špek kávu a vybledlý chleba.

www.rakovnicko.info

Středočeský kraj

Proškova chalupa v Luhu pod Branovem

Přívoz v Luhu pod Branovem

Kouřimecká rybárna

Luh u Skryj

Cesta k Týrovu vede přes skryjský Luh, shluk domů při řece Berounce, na který Ota Pavel vzpomínal v povídce Žehlička o návratu dospělých bratrů Pavlových do kraje dětství, na Křivoklátsko, kam se vypravili v autě nejstaršího bratra Huga, staříkové Tatře 57, přezdívané Žehlička. Cestou od mostu do Skryj však v autě křachlo a kdo ví, kde by bratři skončili, kdyby se rybářským vybavením, jídlem, pivem a dalšími věcmi přetížený automobil nezarazil o patník. Do Luhu dotáhly Žehličku za padesát korun flekaté krávy. „Bylo to překrásné místo a pak v tom týdnu pánské jízdy a bratrské dovolené jsme zapomněli na celý svět.“

Skryje

Jádrou vesnice Skryje bylo v roce 2005 prohlášeno vesnickou památkovou zónou (roubená chalupa), ve vsi můžete navštívit muzeum s expozicí věnovanou paleontologii a francouzskému badateli Joachimů Barrandě, který Skryje proslavil nálezem zkamenných prehistorických mořských tvorů trilobitů. Na zdejších hřbitově najdete kromě hrobu poustevníka Václava Matouška také hrob autora literatury faktu Miroslava Ivanova (Martova pole, Nejen černé uniformy atd.), který žil a pracoval v blízkých Týřovicích. Pouhé tři kilometry od Skryj se nachází jedno z nejkrásnějších míst Křivoklátska a zároveň jeden z nejstarších a nejoblíbenějších turistických cílů oblasti, romantická skalní úžlabina s vodopádem v Přírodní rezervaci Jezírka na Zbizožském potoce. Další zajímavé výletní příležitosti u okolí Skryjí jsou například Podmokly (naleziště největšího keltského zlatého pokladu) nebo vycházka hlubokými křivoklátskými lesy („Někteří lidé se v nich bojí. Každým okamžikem se mohou objevit na koních s luky zbojníci z Týřova. Hlavně tady jste mohli potkat české udatné krále s jejich družinami. Každou chvíli může člověk uslyšet lidský pláč anebo nařikání raněné zvěře. Může se objevit stádo divokých kanců anebo pověstný jelen s křížem mezi parohy,“ píše o nich Ota Pavel v povídce Bílé hříby) na Vlastec, nejvyšší vrch Rakovnicka (612 m n. m.).

Den třetí Ráje Oty Pavla

Plavba lodí po řece Berounce (cca 13,3 km včetně 1,5 km pěší cesty k vlaku v Roztokách).

Popis plavby:

Východní místo plavby: Skryje, vodácké tábořiště Ahoj): – Týřovické skály (vpravo) 2, 1 - Kouřimecká rybárna 3,9 – Čertova skála (vlevo) 4,1 – Kněžská skála (vlevo) 5,7 – hostinec U Rozvědčička 6,2 - Branov, v Luhu 7,6 – Nezabudický mlýn, jez (sjízdňný vlevo jen pro zkušené vodáky, doporučujeme loď kolem jezu přenést) 8,3 - Roztoky, nad jezem 11,8. V Roztokách nad jezem umělá slalomová trať s možností sjezdu divoké vody na raftu. Od jezu po místních komunikacích cca 1,5 km k železniční stanici Roztoky (trať číslo 174 Rakovnick – Beroun).

Půjčovny lodí a vodáckého vybavení, doprava lodí:

ASK Sport Rakovnick, telefon: 605 266 162, 776 266 162
Kanoistický klub Rakovnick, tel.: 602 362 818

Raftink na divoké vodě v Roztokách:

Kanoistický klub Rakovnick, tel.: 602 362 818

Občerstvení, jídlo:

Občerstvení U Vydry, Skryje (tábořiště Ahoj)
Hostinec U Rozvědčička, Nezabudice (u řeky)
Restaurace U Jezzu, Roztoky

Pamětní síň Oty Pavla v Luhu pod Branovem:

Velikonoce-červen, září-Svátek zesnulých: sobota 9-18, neděle 9-15, červenec-srpen: denně 9 - 19. Telefon: 737 149 291

Kouřimecká rybárna

V Kouřimecké rybárně pobýval Ota Pavel v posledních letech života u převozníka Jaroslava Zýky. „Přestože jsem projel skoro celý svět, nikde mi nebylo tak dobře jako na rybárně a jako s ním. Byl jsem šťasten jako dítě anebo jako někdo, kdo se znovu narodil. Bylo to místem, jakých je už málo na světě, a bylo to hlavně Jaroslavem, jeho povahovými vlastnostmi,“ napsal v dopise z 28. dubna 1971. Pavel se v rybárně staral o králíky, ovce, psi, chytal ryby, sbíral materiál pro své knihy, převážel přes řeku, sedával pod staletým dubem před chalupou (kterému se odtud říká Dub Oty Pavla), v břizách za chalupou sbíral křemenáče a po dešti z trávy vybíral šneky, ze kterých vařil polévku a guláš. Rybárně říkal Poslední ráj na Zemi a o jejím okolí poznamenal: „Je to nádherný kraj.“ Ve filmových adaptacích Pavlových povídek „hraje“ rybárna úlohu převoznické chalupy Karla Proška.

Roubená usedlost Kouřimecká rybárna, která je cennou památkou lidové architektury, stojí na místě někdejšího dvora Myslice, vypáleného za husitských válek. Dub před rybárnou patří k nejmohutnějším památným stromům Křivoklátska, jeho věk se odhaduje na 400 let. Podle pověsti byl vysazen za třicetileté války nad hrobem švédského generála.

Luh pod Branovem

„Byl to ráj,“ vzpomínal Ota Pavel v povídce Smrt krásných srnců na dobu prožitou v domku převozníka Proška v Luhu pod Branovem, kam Popprovi jezdili na letní byt, když je hluk vyhnal z hostince U Rozvědčička. „V chalupě byla pec na chleba, ve sklepě mlíko a máslo a pod ním podmáslí a v chlívě kráva a na stráni brambory a v lese hříby a ve vodě, na kterou jsme koukali z okna, mračna ryb.“ Bratři Hugo, Jiří a Ota, kterému Prošek říkal Prdelka, hráli před chalupou fotbal se žlutou merunou, z okna vyhrával gramofon „Tisíc mil“ a Prošek, široko daleko nejlepší rybář, který se asi, narodil v Berounce a do Luhu přišel s velkou vodou, učil bratry i jejich povedeného tatínka rybařit a z povzdálí je sledoval Proškův pes Holan. Tatínek Leo a převozník Prošek si rázem kápili do noty, protože „tatínek byl taky pěkný kos. Dovedl dát hlupákům přes hubu jako Prošek. A co nedovedl, to ho Prošek naučil.“

Převozník Prošek, který je vedle povedeného tatínka Lea a samotného Oty Pavla hlavní postavou Pavlových vzpomínkových povídek, uměl prý všechno na světě. „Orat a sít, dojit krávy, vařit uhlířinu, najít hříby a křemenáče v době, kdy nerostly, převážet za velké vody, plést košíky, ulovit srnce, zachránit lidi i promrzlou zvěř, dát hlupákům přes hubu, uměl se smát. Byl strašně fajn a prázdniny u něho byly ty nejlepší na světě.“ V domku je dnes Pamětní síň Oty Pavla, kde mimo jiné můžete vidět batoh z povídek Jak šel táta Afrikou a Batoh z jelena.

Před chalupou roste staříčků akát, který prý „má takovou moc, že každý pod ním mluví pravdu, dokonce i rybáři.“

Kromě expozice v Luhu připomíná Otu Pavla v Branově i pamětní deska na budově sokolovny. Autorem desky je sochař Jiří Prádl a odhalena byla v červnu roku 1974. Na počest Oty Pavla se od roku 1984 koná z Branova Pochod krajem Oty Pavla. Červnového pochodu se pravidelně účastní stovky turistů.

